

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	25. 12	20 24. GOD.
11 KLASIFIKACIONI BROJ:	14-5/24-21	
VEZA:		
EPA:	443 XXVIII	
SKRAĆENICA:		PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjednik Andrija Mandić

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i odredaba čl. 130 i 131 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosimo **Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o vazdušnom saobraćaju**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

Poslanici

Jelena Kljajević Jelena Kljajević

Milan Knežević Milan Knežević

Vladislav Bojović Vladislav Bojović

Dragan Bojović Dragan Bojović

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU**

Član 1

U Zakonu o vazdušnom saobraćaju ("Službeni list CG", br. 30/12, 30/17 i 82/20), član 37 mijenja se i glasi:

„Prevoz na liniji u javnom interesu

Član 37

(1) Ako prevoz drugim vidovima saobraćaja ne zadovoljava potrebe, a ne postoji komercijalni interes za obavljanje redovnog vazdušnog prevoza na liniji koja je značajna za privredni i društveno-socijalni razvoj Crne Gore, Vlada može da obavljanje prevoza na toj liniji proglasi javnim interesom (u daljem tekstu: linija u javnom interesu).

(2) Vlada donosi Odluku o proglašenju linije u javnom interesu na period do četiri godine.

(3) Vlada može donijeti odluku kojom period iz stava 3 ovog člana produžava na još jednu godinu ako linija povezuje udaljene krajeve.

(4) Ministarstvo objavljuje javni poziv za sprovođenje prevoza na liniji od javnog interesa bez naknade.

(5) Ako nijedan vazdušni prevoznik ne započne redovni vazdušni prevoz na liniji od javnog interesa bez naknade, Ministarstvo pokreće postupak u kojem se bira vazdušni prevoznik koji će, uz naknadu i u periodu do četiri godine, obavljati redovan vazdušni prevoz na liniji u javnom interesu.

(6) Postupak iz stava 5 ovog člana sprovodi se u skladu sa zakonom kojim se uređuju pravila postupaka javnih nabavki.

(7) Javni poziv može da bude objavljen za svaku liniju u javnom interesu posebno, osim ako razlozi operativne efikasnosti ne nalažu da se dodjela prava letenja na linijama od javnog interesa sprovede u jedinstvenom postupku.

(8) Odluka o proglašenju linije u javnom interesu se može odnositi na liniju sa više zaustavljanja, pri čemu se primjerenost proglašenja linije u javnom interesu procjenjuje za svaki dio linije zasebno.

(9) Vazdušni prevoznik izabran u postupku javne nabavke za izbor vazdušnog prevoznika koji će obavljati redovan vazdušni prevoz na liniji proglašenoj za liniju u javnom interesu može da zaključuje komercijalne aranžmane sa drugim vazdušnim prevoznicima u vezi sa obavljanjem prevoza na liniji u javnom interesu.

(10) Odluka o proglašenju linije u javnom interesu prestaje da važi ako se redovni vazdušni prevoz na liniji na kojoj je obaveza uvedena ne obavlja u periodu od 12 mjeseci.

(11) Odluka o proglašenju linije u javnom interesu objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

(12) Bliže uslove za proglašenje linije u javnom interesu i način obavljanja prevoza na liniji u javnom interesu propisuje Vlada."

Član 2

U članu 161 stav 1 tačka 6 briše se.

Član 3

Poslije člana 172a dodaje se novi član koji glasi:

"Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 172b

Podzakonski akt iz člana 37 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Član 4

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Turizam predstavlja stratešku privrednu granu crnogorske ekonomije, imajući na umu da generiše oko 35% BDP-a države. Crna Gora je u određenoj mjeri već prepoznata kao turistička destinacija, a turizam kao jedna od najperspektivnijih delatnosti i u budućem ekonomskom razvoju Crne Gore. Među najvažnijim faktorima razvoja naše destinacije i rasta turističkog prometa, a koji nije u domenu resora turizma, je bolja saobraćajna dostupnost Crne Gore, sa akcentom na aviodostupnost. Posmatrajući globalna kretanja, jasno je da avio saobraćaj predstavlja najbrži i najjednostavniji način povezivanja jedne destinacije, shodno gore navedenom smatramo da je izmjena člana 37 pravnog akta koji reguliše oblast vazdušnog saobraćaja itekako opravdana.

Ukoliko avio kompanije nemaju inicijalni komercijalni interes za obavljanjem saobraćaja na određenim rutama, postoje mehanizmi prepoznati od strane regulative EU koji se mogu primijeniti u cilju bolje avio povezanosti. Jedan od tih mehanizama je uvođenje linija od javnog interesa, takozvani PSO (Public Service Obligation).

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

U oblasti obavljanja usluge od javnog interesa u vazdušnom saobraćaju postoji regulativa (ez-a) br. 1008/2008 evropskog parlamenta i savjeta od 24. septembra 2008. o zajedničkim pravilima za obavljanje vazdušnog prevoza u Zajednici, te u tom smislu postoji potreba za usaglašavanjem sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Tokom vremena unaprijeđivana je PSO procedura, a sada je glavni dokument koji definiše pravila PSO-a u vazdušnom saobraćaju u okviru EU Air Service Regulation 1008/2008. od 24.9.2008.godine. PSO reguliše obaveze za države članice EU, kao i za države koje su u postupku pridruživanja.

Treba naglasiti da većina država članica u EU primenjuje predmetnu regulativu. Najviše aviolinija ima u Francuskoj. U 2019. godini je bilo čak 40 aviolinija, a zatim slijede Španija, Portugal, Grčka, Velika Britanija, Italija, Švedska, Finska, Irska itd. Kako je državna pomoć avio-prevozioca po opštem režimu zabranjena, primijetno je da zemlje članice EU koriste druge pravno dozvoljene mehanizme subvencija određenih drugih potreba, te da putem njih, posredno, pomažu avio-kompanije. PSO je dobro poznat mehanizam, eksplicitno definisan EU regulativom 1008/2008 koja predstavlja jednu od krovnih regulativa EU u segmentu avijacije. PSO je aranžman kojim država putem javne nabavke nudi subvencije avio-prevoznicima, tako da avioprevoznik koji pobijedi na tenderu ima obavezu obavljanja avio prevoza na tačno određenim rutama u određenom vremenskom periodu, za određenu naknadu. Postoje jasno određeni uslovi koje jedna ruta mora da ispuni kako bi se smatrala rutom od javnog interesa.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 37. Zakona o vazdušnom saobraćaju („Službeni list Crne Gore“, broj: 30/2012, 30/2017 i 82/2020) prepoznaje se obaveza obavljanja usluge od javnog interesa, gdje se navodi da, ako vazdušni prevoznik nema komercijalnog interesa za obavljanje usluga vazdušnog prevoza na određenoj liniji, koja je značajna za privredni i društveno-socijalni razvoj određenog područja u Crnoj Gori, Vlada može da utvrdi obavezu obavljanja usluge na toj liniji kao usluge od javnog interesa. Bliže uslove obavljanja prevoza na liniji od javnog interesa propisuje Vlada. Imajući u vidu navedene odredbe Zakona i činjenicu da u Crnoj Gori nisu iskorišćene mogućnosti koje su ovim zakonom propisane, neophodno je donijeti podzakonski akt kojim bi se ovo pitanje detaljnije uredilo. Njenim donošenjem ostvariće se mogućnost za primijenu u punom obimu.

Izmjenom člana 37 ovog zakona stiče se mogućnost donošenja podzakonskog akta koji će bliže definisati uslove, proceduru i kriterijume za obavljanje prevoza na liniji od javnog interesa.

V FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore.